

METROPOOLREGIO

ROTTERDAM DEN HAAG

Rekeningcommissie 27 mei 2024

Agenda

Datum	27-05-2024
Aanvang	18:00
Locatie	MRDH, Westersingel 12, Rotterdam
Voorzitter	mw. M.C. Siegelaer
Eindtijd	20:00

01.00 Opening en mededelingen

1. Agenda Rekeningcommissie MRDH 27 mei 2024

02.00 Jaarstukken MRDH 2023

Gevraagd aan de Rekeningcommissie: Het bespreken van de concept jaarstukken MRDH 2023 en het algemeen bestuur te adviseren over de vaststelling van de Jaarrekening 2023 van de MRDH.

[20240527 2.1 MRDH Jaarverslag 2023](#)

[20240527 2.2 Aanbiedingsbrief_raden_voorlopige_jaarstukken_MRDH_2023](#)

[20240527 2.3 MRDH Accountantsverslag 2023](#)

[20240527 2.4 MRDH Controleverklaring JRK 2023](#)

[20240527 2.6 Opvolging aanbevelingen rekeningcommissie](#)

03.00 Vaststellen verslag vorige vergadering

Gevraagd aan de Rekeningcommissie: Het conceptverslag van de vergaderingen van de Rekeningcommissie d.d. 5 juni 2023 en 11 december 2023 vast te stellen.

[20240527 3.1 Verslag Rekeningcommissie 5 juni 2023](#)

[20240527 3.2 Verslag Rekeningcommissie 11 december 2023](#)

04.00 Vooruitblik volgende vergadering

Gevraagd aan de Rekeningcommissie: Kennis te nemen van de voorgestelde agenda-onderwerpen voor de volgende vergadering van de Rekeningcommissie d.d. 2 december 2024.

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

05.00 Ter informatie

· Ter zienswijze: Ontwerpbegroting MRDH 2025 Tot en met 17 juli ligt de Ontwerpbegroting MRDH 2025 ter zienswijze bij de 21 MRDH-gemeenten. Meer informatie hierover kunt u vinden op onze [website.](<https://mrdh.nl/zienswijzen-consultaties>)

06.00 Rondvraag en sluiting

1. Agenda Rekeningcommissie MRDH 27 mei 2024

Het bestand 1. Agenda Rekeningcommissie MRDH 27 mei 2024 kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden:](#)

<https://mrdh.notubiz.nl/document/14146827/2/a1b6a9a7-554d-4c6b-9ff9-3347bde2d5c7>

Het bestand 20240527 2.1 MRDH Jaarverslag 2023 kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden:](#)

<https://mrdh.notubiz.nl/document/14146829/2/272deb1b-6a38-4194-bd93-e1a31d98c6cc>

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

De raden van de 21 gemeenten die deelnemen aan de
gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Datum
29 april 2024

Onderwerp
Aanbieding voorlopige jaarstukken MRDH 2023

Geachte raad,

Met elkaar. Voor elkaar. Dat is het motto van de Strategische Agenda van de MRDH. Daarin staat hoe 21 gemeenten samen de bereikbaarheid gaan verbeteren en de economie vernieuwen. De concrete activiteiten die volgen uit de Strategische Agenda worden jaarlijks geïntegreerd in de begroting van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. De begroting geeft zo smart mogelijk aan wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat kost. De voortgang van deze activiteiten wordt via de bestuursrapportages en de jaarrekening verantwoord.

Met deze brief bieden wij u, conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de voorlopige jaarstukken 2023 van de MRDH aan. De jaarstukken vormen een integrale verantwoording van onze begroting en daarmee van de activiteiten in onze samenwerking, met daarin zowel de programma's voor verkeer en openbaar vervoer als een programma voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. De accountantscontrole van de jaarrekening is inmiddels afgerond. In de voorlopige jaarstukken bevindt zich de goedkeurende controleverklaring. Het jaar 2023 wordt afgesloten met een voordelig resultaat en heeft volledig betrekking op het programma Economisch vestigingsklimaat.

Bereikte resultaten: Economisch Vestigingsklimaat

Campusprogramma

Via de co-financiering van campusversterkingsprojecten en het organiseren van campusnetwerksessies verbeteren we de samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Onze bijdrage aan de groeifondsprojecten heeft mede geleid tot een toekenning van € 20,4 miljoen aan campussen in het MRDH-gebied. Voor de twee projecten die in 2023 van start zijn gegaan geldt dat er 550 primaire en voortgezet onderwijs leerlingen geïnspireerd zijn over de campussen, 300 studenten lessen en projecten hebben gevolgd en er 30 bedrijven zijn betrokken. We hebben campussen in onze regio verder versterkt o.a. door projectontwikkeling. Het totaal aantal versterkte campussen is veertien.

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrdh.nl
Internet: www.mrdh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Martijn Vollering

e-mail
m.vollering@mrdh.nl

telefoonnummer
088 5445 119

uw kenmerk
n.v.t.

ons kenmerk
110468

aantal bijlage(n)
2

Leven Lang Ontwikkelen programma (LLO)

Er is een bijdrage verleend aan drie groeifondsprojecten met een leven lang ontwikkelen component. Dit zijn de projecten Vraaggestuurde aanpak LLO Digitalisering Greenport Horti Campus (gemeente Westland), Digitale samenwerking Rijnmondse energietransitiecampussen en fieldlabs (gemeente Rotterdam) en Versterken en verbeteren Dutch Innovation Community (gemeente Zoetermeer).

Versterken mkb

In 2023 hebben drie projecten die zich richten op het mkb een bijdrage ontvangen van de MRDH. Dit zijn de projecten Datawerf (digitalisering maritieme en maakindustrie mkb), H2Makers (mkb in de waterstofindustrie informeren en verbinden) en DoloT Glastuinbouw (versnelling digitalisering tuinbouwsector). Op deze manier worden enkele tientallen bedrijven geholpen.

Versterken innovatie-ecosysteem en innovatieprogramma's

Er zijn inmiddels 11 MRDH-gemeenten actief betrokken bij het Region of the Future project. Er is een koppeling tussen het startup ecosysteem van YES!Delft en de hbo en mbo onderwijsinstellingen tot stand gebracht. Verder is in 2023 de samenwerking met UP!Rotterdam en ImpactCity (Den Haag) versterkt en zijn via het PHX-programma (een programma dat startups koppelt aan investeerders) 12 startups geholpen met koppelingen aan investeerders.

Vernieuwen van werklocaties

Door regionale afstemming sturen wij als regio op een gezonde balans tussen vraag en aanbod van werklocaties. Voor kantoren en detailhandel is er kritisch gekeken naar het extra toevoegen van kantoren- en winkelmeters. Eind augustus 2023 is de geactualiseerde bedrijventerreinenstrategie door de bestuurscommissie vastgesteld en in oktober 2023 is deze formeel aanvaard door de provincie Zuid-Holland. In de strategie is de potentie van het beter benutten van alle bedrijventerreinen opgenomen. In het uitvoeringsprogramma Economisch Vestigingsklimaat 2024 (vastgesteld door de bestuurscommissie in december 2023) wordt hier opvolging aan gegeven.

Bereikte resultaten: Verkeer en Openbaar Vervoer

Mobiliteit en verstedelijking (MoVe): Binckhorst, nieuwe stadsbrug Rotterdam Oostflank, Algeracorridor, Westland en Middengebied

In 2023 zijn bestuursovereenkomsten vastgesteld op basis van de financiële afspraken in het BO MIRT van 2022 voor de MIRT-projecten Bereikbaarheid CID-Binckhorst, het MIRT-project Stadsbrug, HOV en station Stadionpark en de regionale planstudie Algeracorridor. De vervolgfase (planning en studie) is opgestart.

In 2023 is gestart met het herijken van de Gebiedsuitwerking Westland. Dit is de opmaat voor het uitwerken van een geactualiseerd maatregelenpakket dat uiteindelijk moet bijdragen aan het verbeteren van de bereikbaarheid van Westland. De vervoersstudie Zoetermeer-Rotterdam is opgesteld en de afronding wordt in 2024 verwacht. Tot slot is gestart met de verdiepende verkenning HOV Westland.

Fiets

In 2023 is het regionaal basisnetwerk fiets geactualiseerd en hebben de gemeenten 15 fietsprojecten opgeleverd met een gezamenlijke lengte van circa 30 km. Daarnaast zijn er 11

nieuwe subsidies verstrekt voor fietsprojecten. De bewaakte fietsenstalling bij metrostation Kralingse Zoom is in gebruik genomen met 290 extra fietsparkeerplaatsen.

Met het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst Ridderkerk-Rotterdam hebben de gemeenten met elkaar afgesproken de komende jaren 15 km fietspad op het kwaliteitsniveau van een metropolitaan fietspad te realiseren. In totaal zijn er nu gezamenlijke afspraken over 80 km metropolitaan fietspad, waarvan er 65 km voor maart 2026 gerealiseerd wordt.

OV-concessies

In 2023 zijn diverse verbeteringen gerealiseerd, waaronder de realisatie van het laatste deel van de Hoekse lijn tot aan het strand. Ook heeft HTM de proefopstelling van de TINA-tram getoond welke nu in productie gaat. Tevens is OVpay in alle concessies ingevoerd waarmee het betaalgemak is toegenomen.

Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid

De inzet van de gemeenten om infrastructuur veiliger in te richten heeft ertoe geleid dat de risico's op ongeval op fietspaden, kruispunten, rotondes en 30km en 50km-wegen is verminderd. 44% van de basisscholen neemt deel aan het verkeerseducatie programma School op Seef. Ook het aantal scholen in het voortgezet onderwijs dat deelneemt aan het verkeerseducatie programma Totally Traffic is gegroeid naar 33%.

Verbetering Knooppunten OV

Voor de knooppunten Ypenburg, Pijnacker Zuid, Nootdorp, Westpolder, Vijfsluizen, Maassluis West, Rhooen, Poortugaal en Rijswijk zijn startnotities geschreven. Gemeenten werken de opgaven nu verder uit richting subsidieaanvraag. Bij Spijkenisse en Rodenrijs is reeds subsidie aangevraagd. Bij Capelsebrug, Delft Campus, Hoornwijck, Barendrecht en Zoetermeer lopen de gesprekken om tot een startnotitie te komen. Laan van NOI en Schiedam Centrum lopen via een MIRT-verkenning. Bij Rotterdam Beurs gaat een verkenning starten. Bij Rotterdam Alexander zijn nog geen gesprekken gestart. Andere knopen die eerder niet in de planning stonden, maar nu wel, zijn De Terp, Rijnhaven en De Uithof.

Herstellen van het OV-systeem

De vervoerders hebben met de besluitvorming eind 2023 door de MRDH over de toekomstborging van het OV in de regio weer een gezonde basis om de groei van het OV-gebruik in de toekomst te kunnen faciliteren, met hierbij de kanttekening dat de definitieve afspraken met vervoerder EBS eind 2023 nog niet waren afgerond. De oplossing per vervoerder is gericht op groei en de verwachting is dat er vanaf 2025 weer voldoende reizigers zijn. Hiermee is er weer een positief perspectief ontstaan voor het OV. Daarnaast is in 2023 besloten om de OV-tarieven voor 2024 niet te verhogen. Beide is mede mogelijk geworden door een succesvolle lobby in 2023 voor een structurele toevoeging van € 73 miljoen aan de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer voor de MRDH vanuit de motie Bikker.

Bestuurlijke behandeling

De bestuurlijke behandeling van de concept jaarstukken start in de Rekeningcommissie van 27 mei 2024. Deze commissie met uit elke gemeente een raadslid voert het jaarrekening onderzoek uit en brengt verslag inclusief een advies uit aan het algemeen bestuur van de MRDH. De Rekeningcommissie is daarmee hét controlerend orgaan van de raadsleden. Na de Rekeningcommissie zullen de concept jaarstukken 2023 behandeld worden op 5 juni in de bestuurscommissie Vervoersautoriteit. De bestuurscommissie EV zal op 5 juni een voorstel

voor resultaatbestemming doen, waarna dit aan het dagelijks bestuur zal worden voorgelegd in de vergadering van 27 juni. De bestuurlijke behandeling wordt afgesloten in het algemeen bestuur op 5 juli.

Wie	Wanneer
Bestuurscommissie Vervoersautoriteit	05-06-2023
Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat	05-06-2023
Rekeningcommissie MRDH	27-05-2023
Dagelijks bestuur	27-06-2023
Algemeen bestuur	05-07-2023

Voor eventuele vragen over de jaarstukken MRDH 2023 kunt u contact opnemen met Martijn Vollering via m.vollering@mrhd.nl.

Het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

C. Mourik
secretaris

J. van Zanen
voorzitter

Het bestand 20240527 2.3 MRDH Accountantsverslag 2023 kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden:](#)

<https://mrdh.notubiz.nl/document/14146831/2/f5089ef3-db4d-43d6-ae12-595102d3a32f>

Het bestand 20240527 2.4 MRDH Controleverklaring JRK 2023 kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden: https://mrdh.notubiz.nl/document/14146832/2/3e91b5ed-ec8a-479b-bc9a-e225cc516ecc](https://mrdh.notubiz.nl/document/14146832/2/3e91b5ed-ec8a-479b-bc9a-e225cc516ecc)

Het bestand 20240527 2.6 Opvolging aanbevelingen rekeningcommissie kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden:](#)

<https://mrdh.notubiz.nl/document/14146834/2/1a4cea91-7cb6-41be-96c3-673123c60b4f>

**Verslag van Rekeningcommissie MRDH op 5 juni 2023,
Hans Horlingszaal, Westersingel 12 Rotterdam, aanvang 18.00 uur**

- Aanwezig: Voorzitter: M.C. Siegelaer
Secretaris: W. van den Heuvel
E. Fokkema (MRDH)
E. Westerbeek (MRDH)
G. Vleugels (accountant)
- Barendrecht: J.B. Modderman
Capelle aan den IJssel: C. Schaatsbergen
Den Haag: M. De Vuyst
Krimpen aan den IJssel: R. Barkey
Pijnacker-Nootdorp: J. Verdegaal
Ridderkerk: T. van Zwiene
Rotterdam: J. Rozema
Vlaardingen: L. Claessen
Westland: K.W.J. Klinkspoor
Zoetermeer: C.A. Buisman
- Afwezig: Delft: F.S. Visser
Lansingerland: M. Ruijtenberg
Leidschendam-Voorburg: E.H. Klarhamer
Maasluis: H. van Gastel
Midden-Delfland: R.H.P. Ringeling
Nissewaard: V. Bik en H. Stengs-Nijhof
- Voorne aan Zee: H. Westbroek
- Notulen: M. Migo (Notuleerservice Nederland)

Deel 1: Benoemen voorzitter

1. Benoemen voorzitter

De secretaris heet alle aanwezigen welkom en opent het eerste deel van de vergadering. Ze meldt dat er een quorum is.

Voorgesteld wordt Monique Siegelaer te benoemen als voorzitter en Cor Schaatsbergen als waarnemend voorzitter van de Rekeningcommissie MRDH.

De commissie stemt bij acclamatie in met beide voordrachten.

Hierna draagt de secretaris het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Siegelaer.

Deel 2: Reguliere vergadering

2.1 Opening en mededelingen

De voorzitter opent het reguliere deel van de vergadering en heet de leden van de commissie en de accountant, de heer Vleugels, welkom.

Er zijn berichten van verhindering ontvangen van mevrouw Bik (Nissewaard), de heer Klarhamer (Leidschendam-Voorburg), de heer Visser (Delft), de heer Westbroek (Voorne aan Zee), de heer Ringeling (Midden-Delfland) en de heer Van Gastel (Maassluis).

2.2 Jaarstukken MRDH

De secretaris deelt mee dat er zeer recent een bestuurswissel in het DB heeft plaatsgevonden. De heer Van Oosten, burgemeester van Nissewaard, is verkozen als nieuwe portefeuillehouder Middelven. Helaas was deze vergadering niet in te passen in zijn agenda. Ze geeft een korte toelichting op de jaarstukken.

De heer Buisman (Zoetermeer) geeft aan tijdens de vorige vergadering de vraag te hebben gesteld of een pen-test wordt overwogen. Hij is benieuwd of die inmiddels op de planning staat.

De secretaris antwoordt dat inmiddels opdracht is gegeven om een pen-test uit te voeren.

Mevrouw Claessen (Vlaardingen) had naar aanleiding van de jaarrekening vorig jaar gevraagd of er een plan van aanpak zou kunnen komen om de risicobeheersing bij Europese aanbestedingen beter te verwoorden. Dat was ook in de adviesbrief naar het algemeen bestuur overgenomen, maar ze ziet nu niet terug wat daarmee gedaan is. Kan daar iets over gezegd worden?

De secretaris geeft aan dat dit punt alsnog zal worden opgenomen .

De heer Buisman (Zoetermeer) doet de suggestie om bij de volgende jaarstukken steeds een terugkoppeling te vragen van het algemeen bestuur op de adviezen die de Rekeningcommissie gegeven heeft.

De secretaris vindt dit een goed advies.

De heer Rozema (Rotterdam) wil graag weten of de BDU in toekomstige jaren zou kunnen worden aangepast, omdat niet al het beschikbare geld wordt uitgegeven. Zou dat een dwangmaatregel kunnen zijn?

De secretaris antwoordt dat dat in theorie zou kunnen, maar ze acht de kans daarop niet zo groot. Het is nog nooit voorgekomen. MRDH kan ook gewoon laten zien dat de betreffende gelden voor latere jaren echt nodig zijn om te kunnen investeren. Wel zijn er in het verleden, met name ambtelijk, vragen over gesteld door het ministerie.

De heer Rozema (Rotterdam) heeft een vraag over de overbesteding op personeel. Hij neemt aan dat dat het gevolg is van de inhuur van derden. Bestaat er de mogelijkheid tot detachering van de ambtenaren van de 21 gemeenten om de kosten te drukken voor de MRDH?

De secretaris geeft aan dat die mogelijkheid er inderdaad is. Het gebeurt twee kanten op. MRDH huurt soms in bij gemeenten. Tegelijk worden ook mensen vanuit de MRDH bij gemeenten gedetacheerd.

Mevrouw Fokkema (MRDH) vult aan: het betreft een overschrijding op de personele overhead, die volgens de regelgeving apart van de programmakosten moet worden geregistreerd. De totale personele kosten blijft binnen het begrotingskader. Daar wordt centraal op gestuurd.

De heer Vleugels geeft vervolgens een toelichting op de controle van de jaarstukken en het accountantsrapport.

De heer Modderman (Barendrecht) merkt op dat de heer Vleugels aangaf dat de MRDH op koers ligt wat betreft de rechtmatigheidsverantwoording. Kan de accountant iets zeggen over de kwaliteit van de controleafdeling of VIC?

De heer Vleugels geeft aan dat de betreffende afdeling van MRDH goed in de wedstrijd zit. Er wordt planmatig onderzoek uitgevoerd. De vastlegging van de Europese aanbestedingen wordt gedegen uitgevoerd. De heer Vleugels geeft aan dat er op dit moment geen aanleiding is te veronderstellen dat de onderzoeken ook voor komend jaar niet goed worden uitgevoerd.

De heer Modderman (Barendrecht) wil graag een vraag stellen over de compliance in relatie tot de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De BIO is er nu een paar jaar. Hoever is de MRDH daar nu mee?

De heer Vleugels verwijst hiervoor naar de jaarstukken. Daarin staat uitgelegd hoe dit plaatje eruitziet. De BIO richt zich op zo'n twaalf verschillende aandachtsgebieden waarop moet worden gescoord. Op sommige aandachtsgebieden scoort de MRDH goed en op andere aandachtsgebieden laag. Hij noemt hiervan een aantal voorbeelden. Ook wijst hij erop dat de aandachtsgebieden permanent aandacht behoeven om ze op een aanvaardbaar niveau te houden.

De heer Rozema (Rotterdam) heeft aan de accountant een vraag over de rechtmatigheidsverantwoording. Wat raadt de accountant aan om als advies mee te geven aan het algemeen bestuur als het gaat om de verantwoordingsgrens? Ten tweede vraagt hij de organisatie wanneer het algemeen bestuur dat besluit gaat nemen.

De heer Vleugels geeft aan het lastig te vinden om een percentage te noemen. Hij werpt op: waarom zou je het percentage laten afwijken van wat de accountant moet hanteren bij zijn oordeel? Hij denkt dat het ook verstandig is te kijken wat 'de omgeving' doet, want waarom zou de MRDH bijvoorbeeld strenger moeten zijn voor zichzelf dan dat landelijk het beeld is?

De heer Rozema (Rotterdam) is het daarmee eens. Echter, de omvang, het volume, van fouten is zo klein dat je niets zult zien met een verantwoordingsgrens van 2 procent. In dat grote volume kun je niet zoveel fout doen. Dat is de reden dat hij zijn vraag stelde.

De heer Vleugels begrijpt de vraag. Je zou ervoor kunnen kiezen om de bevindingen als toelichting op te nemen bij de rechtmatigheidsverantwoording. In de rechtmatigheidsverantwoording zelf lijkt het de accountant verstandig met de percentages te werken die gemiddeld worden gehanteerd bij andere overheden.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) formuleert wat het advies aan het AB zou kunnen zijn: hanteer de gangbare 2 procent en zorg ervoor dat je een uitgebreidere toelichting geeft in de jaarstukken.

De heer Modderman (Barendrecht) stelt voor hieraan toe te voegen: met daarbij ook extra aandacht voor eventuele frauderisico-indicatoren.

De secretaris geeft aan voor het zomerreces aan het algemeen bestuur te vragen de grens vast te stellen.

De heer Rozema (Rotterdam) geeft aan het logisch te vinden als de toleranties in de rechtmatigheidsverantwoording de BADO volgen, dat dus meebewogen wordt met de mogelijke wetswijziging die eraan komt. Tevens zou dan in het jaarverslag een en ander meer kwalitatief geborgd moeten worden, dat er sprake zou kunnen zijn van onrechtmatigheid of ongetrouwheid in de omvang die niet binnen de SiSa van de accountant valt. Dat zou het advies kunnen zijn naar het AB.

Mevrouw Fokkema (MRDH) licht toe: de goedkeuringstolerantie voor de accountant gaat uit van 1 procent voor fouten en 3 procent voor onzekerheden en daar zat ook een rapporteringstolerantie in van 125.000 euro, conform SiSa bepalingen. Tot nu toe is in de paragraaf 'bedrijfsvoering' altijd dat bedrag aangehouden, om fouten te melden. Dat is ook de insteek die beoogd is.

De heer Rozema (Rotterdam) is van mening dat het bedrag van 125.000 euro dan fors omlaag zou moeten. Dat zou moeten worden gebaseerd op de omvang die valt onder de rechtmatigheidsverantwoording.

De heer Vleugels adviseert dat zo niet te doen. Het is niet zo dat je SiSa helemaal apart kunt zetten, want een aanbesteding kan onder de BDU-middelen vallen en dan moet je dat melden. Dus je kunt de percentages niet exclusief SiSa bepalen.

De heer Rozema (Rotterdam) vindt dat een goed inhoudelijk argument. Het is dus niet zo dat uitgaven altijd zijn gekoppeld aan hoe het de organisatie binnenstroomt?

De heer Vleugels reageert: als er een begrotingsonrechtmatigheid is, maakt het niet uit of dat op SiSa betrekking heeft of op niet-SiSa.

De heer Rozema (Rotterdam) wil graag van de heer Vleugels weten wat hij de commissie aanraadt. Het is belangrijk dat in de jaarstukken echt iets gelezen kan worden, want anders heeft het geen nut.

De heer Vleugels denkt dat het verstandig is om met een vast bedrag te werken waarboven je rapporteert. Er wordt nu gewerkt met dat bedrag van 125.000 euro in de bedrijfsvoeringsparagraaf om de rechtmatigheidsfouten toe te lichten. Hij kan zich voorstellen dat die lijn gehandhaafd wordt, maar je zou ook een hoger bedrag kunnen nemen. Dat hangt af van waar je precies over wilt praten aan deze tafel.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) denkt dat het verstandig is om de huidige systematiek ook in de rechtmatigheidsonderzoeken doorgang te laten vinden, met de toevoeging om wettelijke veranderingen daarin dynamisch mee te nemen. Het lijkt hem verstandig om vervolgens in de volgende jaarstukken te bezien of dat werkbaar is en ook de nodige informatie biedt of dat de grens aangepast zou moeten worden.

De heer Verdegaal (Pijnacker-Nootdorp) merkt op dat in het hele rapport het woord 'onderminning' niet voorkomt. Speelt dat niet bij de MRDH of is daar onvoldoende inzicht in?

De heer Vleugels geeft aan dat hij daar niet expliciet onderzoek naar heeft gedaan. Als je kijkt naar de contractpartijen met wie de MRDH zakendoet dan zijn dat de gemeentes en vier of vijf OV-concessiehouders. De accountant geeft aan bij een volgende controle best eens te kunnen nagaan of het iets is wat aandacht behoeft.

Mevrouw Fokkema (MRDH) vult aan: in de paragraaf 'bedrijfsvoering' staat wel het kopje 'misbruik/oneigenlijk gebruik'.

De heer De Vuyst (Den Haag) merkt op dat de secretaris aangaf dat de kwestie met de Belastingdienst is opgelost. Hem stond bij dat daar ooit een voorziening voor heeft gestaan in de begroting. Is dat zo?

De secretaris antwoordt dat dat niet zo is. Deze post is via de balans verwerkt, zonder de exploitatie te raken. De eerdere betalingen waren geregistreerd als vooruitbetaalde bedragen.

De heer De Vuyst (Den Haag) heeft ook nog een vraag over het planningsoptimisme. Hiervan is nu al voor het vierde jaar op rij sprake en de totale omvang neemt toe. Heeft dat ermee te maken dat er heel veel verplicht is?

De secretaris geeft aan dat een groot deel verplicht is, maar een deel ook niet.

Mevrouw Fokkema (MRDH) geeft aan dat wordt verwacht dat dat saldo afloopt de komende jaren.

De heer Vleugels wijst erop dat in het accountantsrapport een staatje is opgenomen, een meerjarig perspectief van hoe het saldo van de BDU zich ontwikkelt.

De heer De Vuyst (Den Haag) wil graag weten welke acties worden ondernomen om het planningsoptimisme te verbeteren. Het vloekt wat met het beeld dat MRDH afhankelijk is van het Rijk om de trams en bussen te laten rijden.

De secretaris wijst erop dat er nu veel projecten in de verkenning- of planstudiefase zitten. Dus die komen pas in de realisatiefase na deze periode. Dat speelt mee en vertekent het beeld. De betreffende uitgaven komen pas vanaf 2028/2029.

De heer De Vuyst (Den Haag) is benieuwd of al die projecten wel binnen tien jaar zijn gerealiseerd.

De secretaris antwoordt dat dat voor een groot deel wel het geval zal zijn, maar niet altijd.

De heer De Vuyst (Den Haag) stelt voor dat inzichtelijk te maken, dat je laat zien dat sprake is van verschillende fases en vaak een horizon hebt die ver weg ligt.

Mevrouw Claessen (Vlaardingen) geeft aan dat een goede suggestie te vinden als advies aan het AB.

Mevrouw Fokkema (MRDH) wijst erop dat in principe via de begroting het meerjarenbeeld inzichtelijk gemaakt wordt. Ze vindt het wat lastig om te bedenken wat in de jaarrekening zou moeten worden gezegd over het meerjarenbeeld, anders dan dat de Rekeningcommissie ook meegenomen wordt bij de begroting zelf. Tijdens de vorige vergadering heeft de commissie zelf aangegeven te gaan over de jaarrekening.

De heer Rozema (Rotterdam) werpt de vraag op wat het mandaat is van de Rekeningcommissie. Kijkt de commissie alleen naar de getrouwheid en de rechtmatigheid of kijkt de commissie ook naar de doelmatigheid van de begrotingsuitvoering? Een

onderbesteding kan geheel rechtmatig zijn, maar de vraag kan zijn: is dat gewenst? En moet de Rekeningcommissie daar een oordeel over vellen of niet?

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) wijst erop dat in de laatste vergadering van de Rekeningcommissie is besloten dat dat nou juist niet de bedoeling is.

De heer De Vuyst (Den Haag) wil graag een vraag stellen over het bedrag van 320 miljoen (BDU). In hoeverre is dat verplicht? Hij wil graag begrijpen waarom dit bedrag zo groot is, in vergelijking met het bedrag van 170 miljoen dat in de begroting staat.

Mevrouw Fokkema (MRDH) verwijst naar wat de accountant eerder zei: duidelijk moet zijn of dit nu vrijval is of schuift het door?

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) denkt dat het verhelderend zou zijn als dat goed zou worden toegelicht.

De heer Rozema (Rotterdam) vindt het prima om het bij rechtmatigheid en getrouwheid te houden. Als er in Rotterdam een over- of een onderuitputting is, velt de Rekeningcommissie daar er een technisch apolitek oordeel over. Daar worden de raadsleden dan vervolgens over geïnformeerd.

De heer De Vuyst (Den Haag) denkt dat het goed is dus een aanbeveling te doen over de presentatie van de jaarrekening: dat voortaan wordt toegelicht waar precies de afwijking ten opzichte van de begroting zit en wat de stand van zaken is rond de verplichtingen en comittering van het BDU-fonds.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) geeft aan dat dit natuurlijk onverlet laat dat de ambtelijke organisatie in de gemeentes zelf hier natuurlijk ook een en ander over kunnen opmerken en dat binnen de eigen constructie in de gemeente ter discussie kunnen stellen, zodat het weer meekan naar de bestuurs- en de adviescommissies.

Mevrouw Claessen (Vlaarding) meende dat de MRDH inmiddels een aanbestedingsregister heeft en wil graag checken of dat inderdaad het geval is.

Mevrouw Fokkema (MRDH) antwoordt dat dat nog niet het geval is. Wel is veel energie geïnvesteerd in kennis en bewustwording binnen de organisatie, op elk niveau.

Besloten wordt de volgende advisering aan het AB te geven:

- Voeg voortaan bij de jaarstukken een overzicht toe waarin staat aangegeven wat het AB met de adviezen van de Rekeningcommissie van het jaar ervoor gedaan heeft.
- Volg als goedkeuringstolerantie bij de rechtmatigheidsonderzoeken het Bado en neem de wettelijke veranderingen daarin dynamisch mee.
- Geef voortaan kleuring aan het BDU-saldo; licht toe waar precies de afwijking ten opzichte van de begroting zit en hoe dat komt en welke verplichtingen er reeds zijn aangegaan. In lijn met het Rekenkamerrapport: geef een goede duiding van de afwijkingen en verschuivingen binnen de jaarrekening.
- Blijf, met het oog op het voorkomen van te veel planningsoptimisme, realistisch in de begroting.
- Maak actief werk van frauderisicobeheersing en informatieveiligheid.

De Rekeningcommissie adviseert het AB de jaarstukken 2022 vast te stellen.

Ten slotte wordt nog de suggestie gedaan om voor de jaarrekening een infographic te maken.

De voorzitter geeft aan dat de ambtelijke ondersteuning een formele adviesbrief zal opstellen. Deze zal met de leden afgestemd worden. Als de brief akkoord is bevonden zal deze worden doorgestuurd naar het DB en het AB. De Rekeningcommissie is akkoord met deze procedure.

De voorzitter bedankt de accountant voor het verrichte werk en voor de nuttige antwoorden en suggesties die hij heeft gegeven.

2.3 Vaststellen conceptverslag vorige vergaderingen

Het verslag van de vergadering van 23 mei 2022 wordt ongewijzigd vastgesteld.

De heer Buisman (Zoetermeer) merkt op dat hij wel degelijk aanwezig was bij de vergadering van 12 december. Hij stond daar per abuis niet bij de aanwezigen. Met deze aanpassing wordt ook het verslag van 12 december 2022 vastgesteld.

2.4 Volgende vergadering 11 december 2023

Voorgesteld wordt om 11 december 2023 bijeen te komen onder meer ter bespreking van de managementletter interim controle 2023, de bestuursrapportages en planning jaarstukken 2023. Facultatief zal er na afloop een themapresentatie zijn over de werking van het Investeringsprogramma Va (IPVa). De commissie is hiermee akkoord.

2.5 Ter informatie

De voorzitter meldt dat tot en met 12 juli de Ontwerpbegroting MRDH 2024 ter zienswijze ligt bij de 21 gemeenten. Meer informatie hierover is te vinden op de website van MRDH.

2.6 Rondvraag en sluiting

Er zijn geen bijdragen voor de rondvraag.

De voorzitter bedankt iedereen voor de aanwezigheid en de bijdragen en sluit de vergadering om 19.35 uur.

Rekeningcommissie MRDH
Maandag 11 december 2023, 18.00 - 20.00 uur
Hans Horlingszaal, Westersingel 12 Rotterdam

Aanwezig

Voorzitter	M.C. Siegelaer	Pijnacker-Nootdorp	J. Verdegaal
Secretaris	W. van den Heuvel	Ridderkerk	T. van Zwienen
Lid algemeen bestuur	F. van Oosten	Rijswijk	-
Albrandswaard		Rotterdam	J. Rozema
Barendrecht	-	Schiedam	
Capelle aan den IJssel	C. Schaatsbergen	Vlaardingen	L. Claessen
Den Haag	-	Voorne aan Zee	-
Delft	-	Wassenaar	-
Krimpen aan den IJssel	R. Barkey	Westland	-
Lansingerland	M. Ruijtenberg	Zoetermeer	-
Leidschendam-Voorburg	E.H. Klarhamer	MRDH	M. Vollering
			E. Schipper
Maassluis	-	Gasten	G. Vleugels (accountant)
Midden-Delfland	-	Notulist	H. Claassen (Notuleerservice Nederland)
Nissewaard	V. Bik		

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter opent rond 18.05 uur de vergadering en heet alle aanwezigen welkom, in het bijzonder de accountant, de heer Vleugels, en de portefeuillehouder Middelen van het AB, de heer Van Oosten.

Er is bericht van verhindering ontvangen van:

- Dhr. Buisman (Zoetermeer),
- Mw. M. Bellekom-Vogels (Wassenaar),
- dhr. F. Visser (Delft),
- Dhr. H. van Gastel (Maassluis),
- Dhr. R. Ringeling (Midden-Delfland),
- Dhr. H. Westbroek (Voorne aan Zee).

2. Interimcontrole en stand van zaken verbeteracties

De heer Vollering (MRDH) geeft een toelichting op de lijst met openstaande punten die voortgekomen is uit de accountantscontrole aan het einde van het jaar en de interim controle aan het einde van het derde kwartaal. De lijst wordt steeds kleiner en er zijn geen nieuwe punten bijgekomen uit de managementletter. Het betreft de volgende punten:

- a. De ov-projecten groter dan 1 miljoen euro: Tweemaal per jaar wordt bij de gemeenten navraag gedaan naar de voortgang. Voor de monitoring worden de grotere projecten in deelprojecten gesplitst;
- b. De subsidievaststellingen: Hierover is periodiek contact met de gemeenten (en overige subsidieontvangers) met als doel om projecten zo spoedig mogelijk te kunnen vaststellen. De MRDH blijft evenwel afhankelijk van de voortgang van de projectuitvoering en het indienen van de tijdige eindverantwoording door de gemeenten (en overige subsidieontvangers);
- c. Integriteit en frauderisico: Deze punten krijgen veel aandacht. In de jaarrekening 2023 wordt een frauderisico-analyse uitgewerkt en verantwoord;
- d. Voortgang projecten kleiner dan 1 miljoen euro: Deze worden steeds belangrijker vanwege het toenemend volume. De projecten die betrekking hebben op

- e. verkeersveiligheid worden opgevraagd en vertaald naar operationele en financiële voortgang;
- f. Informatieveiligheid: Uit de opgestelde roadmap zijn acties voortgekomen, die vervolgens geprioriteerd zijn. Ook is een pentest uitgevoerd.

De heer Van Zwienen (Ridderkerk) vraagt of de projecten kleiner dan 1 miljoen al zijn opgevraagd.

De heer Vollering (MRDH) antwoordt dat aanvankelijk de nadruk op de operationele en financiële vertaling van de grotere projecten lag. Nu wordt ook bij een deel van de kleinere projecten de operationele voortgang opgevraagd en vindt vervolgens de financiële vertaling plaats.

De heer Klarhamer (Leidschendam-Voorburg) merkt op dat er steeds sprake is van een achterstand bij de informatie over het investeringsprogramma. Hij vraagt of er wellicht sprake is van een gelijkmatigheid, die in de raming kan worden verwerkt.

De heer Vollering laat weten dat de afronding vaak lang blijft openstaan.

De heer Vleugels geeft een toelichting op de management letter. Bij de interimcontrole wordt naar de interne beheersing van processen gekeken en naar enkele relevante onderwerpen. Spreker stelt de volgende punten aan de orde:

- a. Beheersing van processen: Deze is in de basis op orde maar wel zijn er enige aandachtspunten. Deels heeft dat te maken met het feit dat de MRDH voor de verantwoording afhankelijk is van de informatie van gemeenten. Dit komt ook tot uiting in de neerwaartse aanpassing van de begroting. Het blijft belangrijk om planningsoptimisme te reduceren. Te overwegen is om als MRDH meer risico te nemen door meer projecten in de uitvoering te brengen. De begroting kan immers nog aangepast worden. In de onderbesteding zijn overigens ook meerdere projecten opgenomen die al uitgevoerd zijn maar waarvan de subsidiebeschikkingen ontbreken. Bij de kleinere projecten is het goed om de voortgang van de oudere projecten te bekijken zodat beklemde middelen weer vrij kunnen vallen voor andere projecten. De liquiditeitsprognose en de fiscale beheersing zijn op orde en de rechtmatigheidsverantwoording ligt op schema;
- b. Risicobeheersing OV: Het actief monitoren van de financiële positie van HTM en RET is een belangrijk punt evenals het tijdig vaststellen van concessies. Dit geldt ook voor de uitvoering van exploitatie- en infrastructurele projecten. Het tijdig afwickelen van oudere, openstaande projecten is van belang voor een soepele uitvoering van de financiële injectie;
- c. Cybersecurity: Dit punt is niet op orde en voldoet niet aan het Besluit informatieveiligheid Overheden, mede vanwege een capaciteitsprobleem. Het is geen kwestie van of maar van wanneer er een hack plaatsvindt. De bevindingen uit de pentest worden opgepakt. Daarbij is blijvende monitoring noodzakelijk;
- d. Integriteit en Fraude: Het is nodig dat de frauderisico-analyse wordt opgesteld aangezien overheden in control dienen te zijn bij zaken zoals beheer van liquide middelen en aanbestedingsprocedures. Maatregelen dienen afgestemd te zijn op het ambitieniveau van de MRDH. Er zijn overigens geen signalen ontvangen van fraude of integriteitskwesties;
- e. Ontwikkelingen in de jaarcontrole: De rechtmatigheidsverantwoording is een belangrijk item. Er heeft nog geen landelijke besluitvorming plaatsgevonden over de aanpassing van de goedkeuringstolerantie. De notitie Overhead treedt pas per 1 januari 2025 in werking maar kan reeds eerder worden toegepast.

Mevrouw Bik (Nissewaard) roept de MRDH op om, gezien de impact op de omgeving, op vrijwillige basis te gaan rapporteren over duurzaamheid.

De secretaris laat weten dat dit punt tijdens de bespreking van de managementletter aan de orde is gesteld door de accountant. De MRDH bekijkt in hoeverre aan de oproep kan worden voldaan.

De heer Klarhamer (Leidschendam-Voorburg) steunt de oproep van mevrouw Bik. Hij vraagt om betrokken te worden bij het opstellen van een duurzaamheidsplan door de MRDH.

Mevrouw Claessen (Vlaardingen) is van mening dat inhoudelijke bespreking van dit punt bij de adviescommissie dient te gebeuren.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) steunt deze opvatting en rekt erop dat deze opmerking door de MRDH naar het juiste kanaal wordt geleid.

De heer Vleugels waarschuwt voor het gebruik van de juiste methodiek. Alle opgenomen informatie dient namelijk op basis van een onderliggend proces betrouwbaar te zijn.

De heer Klarhamer (Leidschendam-Voorburg) merkt bij de cybersecurity op dat het risico op verduistering van geld zeer gering is aangezien de werkzaamheden zijn uitbesteed. De inzet vanuit de MRDH en daarmee de kosten kunnen daarom wellicht navenant zijn. Verder vraagt hij wat de impact is als de MRDH een dag buiten werking is.

De heer Vleugels stelt dat de organisatie zelf de regie in handen dient te hebben. De MRDH moet weloverwogen risico's tot een bepaald niveau aangaan.

De heer Klarhamer (Leidschendam-Voorburg) complimenteert de MRDH met de aanpak van de bevindingen van de accountant.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) betreurt dat de IT, ondanks de eerdere oproep om hierop in te zetten, nog steeds niet op orde is. De rekeningcommissie vraagt nogmaals aandacht hiervoor. Daarnaast deelt dhr. Schaatsbergen nogmaals de oproep aan de MRDH om realistisch te begroten. De rekeningcommissie heeft overigens al eerder hierom verzocht.

De heer Van Oosten (AB) acht het wenselijk om de kwestie van realistisch begroten in beide adviescommissies te bespreken. De uitgaven dienen namelijk in balans te zijn. De cybersecurity zal meer aandacht gaan krijgen.

De heer Rozema (Rotterdam) acht een jaarlijkse bestuursrapportage en een eindejaarsbrief voldoende om een onrechtmatigheid in de begroting te voorkomen. Het is zeer wenselijk om de 'boeggolf' aan projecten te voorkomen. Wellicht kan de MRDH beter navraag doen bij gemeenten over het realiteitsgehalte in de uitvoering van projecten.

De secretaris geeft aan dat in de verordening is vastgelegd dat er jaarlijks twee bestuursrapportages inclusief begrotingswijzigingen worden uitgebracht. Het zou inderdaad beter zijn als er geen grote correcties nodig zijn. Bij de gemeenten blijft echter een te groot optimisme in de planning bestaan. Voor de MRDH is het wenselijk om in de eerste rapportage de voortgang mee te nemen. Een betere uitvraag bij gemeenten kan tot een betere inschatting leiden.

De heer Van Oosten (AB) meent dat gemeenten kritischer op hun keuzes dienen te zijn. Dit geldt ook voor de termijn van realisatie. Het zijn de bestuurscommissie die de keuzes maken. De gemeenteraden controleren op hun beurt deze commissies weer.

Mevrouw Claessen (Vlaardingen) wijst in dit verband op de belangrijke functie van de gemeentelijke klankbordgroepen.

De heer Vollering (MRDH) geeft aan dat de aanbevelingen van de Rekeningcommissie over de afgelopen drie jaar in een overzicht zijn gebundeld. Ook is de reactie van het Algemeen Bestuur in de lijst opgenomen evenals een toelichting van de MRDH. Dit overzicht is ter kennisname.

De 'groene' punten zijn afgerond en worden in een 'gereed lijst' opgenomen.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) spreekt zijn waardering voor het overzicht uit.

3. Doorkijk op proces en planning Jaarstukken 2023

De heer Vollering (MRDH) zegt dat er een planning is opgesteld voor de Jaarstukken. Hij geeft een toelichting op de planning en de procedure.

De datum 6 mei wordt opnieuw bekeken aangezien deze in de voorjaarsvakantie valt.

4. Vaststellen verslag 5 juni 2023

De heer Ruijtenberg merkt op dat hij ten onrechte bij de afwezigen staat vermeld.

De heer Rozema (Rotterdam) vraagt of er wel sprake is van quorum.

De secretaris stelt vast dat er geen quorum is.

De heer van Oosten stelt voor om een bericht naar de collega's te sturen met de oproep aanwezig te zijn bij de vergaderingen van de Rekeningcommissie. Nu kunnen er geen besluiten worden genomen. Aangezien het probleem ook speelt bij de adviescommissies wordt een oproep aan de voorzitters van de adviescommissies gedaan om aandacht te vragen voor de bemensing van de commissies.

De heer Schaatsbergen (Capelle aan den IJssel) wil vanuit de rekeningcommissie in het kader van de governance een signaal afgeven naar de bestuurscommissie en het Algemeen Bestuur.

De secretaris laat weten dat hybride overleg niet rechtsgeldig is.

Mevrouw Claessen (Vlaardingen) merkt naar aanleiding van punt 2.2 op dat zij het toegezegde Plan van Aanpak voor de risicobeheersing bij Europese aanbestedingen nooit heeft gezien.

De secretaris laat weten dat dit alsnog gebeurt.

5. Ter informatie

De heer Rozema (Rotterdam) heeft een tweetal vragen over het controleprotocol. Op pagina 9 worden bij de rapporteringstolerantie monetaire grenzen genoemd. Spreker vraagt of het ook mogelijk is om hierbij ook kwalitatieve zaken te benoemen.

De heer Vleugels geeft aan alle relevante zaken op te nemen in het verslag.

De heer Rozema (Rotterdam) vraagt bij pagina 11 naar een toelichting op de systematiek van subtotalen bij het begrotingscriterium, een nieuw onderdeel van de rechtmatigheidscriteria.

De heer Vleugels zegt moeite te hebben met de uitleg van deze recente aanscherping. Iedere overschrijding van de begroting is onrechtmatig. De vervolgvraag is of dit erg is of niet. Dit hangt af van een aantal zaken. De MRDH dient in de verslaggeving aan te geven of er sprake is van een begrotingsoverschrijding en of dit wel of niet erg is. De accountant hoeft alleen te beoordelen of er sprake is van een goede weergave in het jaarverslag. Volgens spreker is het dossier rechtmatigheidsverantwoording bijzonder complex. Het doel is dat bestuur en toezichthoudend orgaan een goed gesprek over rechtmatigheid kunnen voeren.

De heer Rozema (Rotterdam) vraagt of de subtotalen betrekking hebben op de taken.

De secretaris antwoordt dat het om het niveau in de begroting gaat.

De heer Vleugels vult aan dat het bij de rechtmatigheid om de bruto totalen op programma-niveau gaat.

6. Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

De voorzitter meldt dat de volgende vergaderingen van de rekeningcommissie plaatsvinden op 27 mei en 2 december.

De heer Klaarhamer (Leidschendam-Voorburg) meldt zich af voor de vergadering in mei.

De voorzitter bedankt de heren Vleugels en Van Oosten voor hun aanwezigheid en alle aanwezigen voor hun inbreng. Zij sluit de vergadering rond 19.00 uur.